

**EUROPEISKA
UNIONENS RÅD**

**Bryssel den 8 december 2003 (9.12)
(OR. en)**

15896/03

POLGEN 85

NOT

från: Rådet (allmänna frågor och yttre förbindelser)
till: Europeiska rådet

Ärende: *Flerårigt strategiskt program*

Rådet uppmanar, mot bakgrund av sina överläggningar den 8 december 2003, Europeiska rådet att anta det bifogade fleråriga strategiska programmet.

**RÅDETS
FLERÅRIGA
STRATEGISKA
PROGRAM**

2004–2006

UTARBETAT AV DE SEX ORDFÖRANDESKAPEN

**IRLAND, NEDERLÄNDERNA, LUXEMBURG,
FÖRENADE KUNGARIKET, ÖSTERRIKE OCH FINLAND**

INNEHÅLL

INLEDNING.....	5
DEN FRAMTIDA UNIONENS FORM.....	6
Det nya konstitutionella ramverket.....	6
Att fullfölja processen	6
Att förbereda tillämpningen av det nya fördraget	6
Det nya geografiska ramverket.....	7
Verklig integration av de nya medlemsstaterna	7
Bulgarien och Rumänien	7
Turkiet	8
Kroatien	8
Det nya finansiella ramverket.....	8
Budgetplan från 2007 och framåt: en mångfasetterad förhandling	8
DEN POLITISKA DAGORDNINGENS PRIORITERINGAR.....	10
En område med tillväxt och välbefinnande.....	10
Lissabonstrategin: en halvtidsöversyn.....	10
Att nå målen: driva Lissabonstrategins huvudlinjer vidare	10
Öka tillväxten	11
Ett större och bättre fungerande ekonomiskt område.....	11
Skapa fler och bättre jobb samt modernisera den europeiska sociala modellen	12
Uppamma en kunskapsbaserad ekonomi.....	13
Att främja hållbar utveckling.....	14
Miljöskydd.....	15

Modernisering av politiken på vissa områden	16
Jordbruk	16
Fiske.....	16
Ett område med frihet, säkerhet och rättvisa.....	16
Att genomföra dagordningen från Tammerfors.....	16
Uppföljning av Tammerfors	17
UNIONEN SOM AKTÖR PÅ VÄRLDSSCENEN	20
Att genomföra den europeiska säkerhetsstrategin	20
Att bygga upp säkerhet i vårt grannskap	21
En internationell ordning som bygger på fungerande multilateralism	22
Att bemöta hoten	23
Uppföljning av utvecklingsåtaganden	24

INLEDNING

Detta är rådets första treåriga strategiska program. Det omfattar perioden från 2004 till 2006 och har antagits av Europeiska rådet. Det har utarbetats gemensamt av de sex ordförandeskap som i tur och ordning kommer att svara för värdskapet i rådet under den perioden¹. De bär kollektivt ansvaret för att rådet genomför sina överenskomna prioriteringar fram till 2006 effektivt och i tid.

Programmet kommer att styra rådets arbete genom att ställa upp milstolpar och, där så är möjligt, ge en strukturerad tidsram för att genomföra gemensamt överenskomna prioriteringar utan att föregripa resultatet av kommande förhandlingar. Programmet sätter upp specifika mål som skall nås som ett led i satsningen på ekonomisk konkurrenskraft, full sysselsättning, ekonomisk och social sammanhållning, social integration, miljöförbättringar samt inre och yttre säkerhet, de frågor som är mest angelägna för folken i alla medlemsstater. Det syftar inte till att återge Europeiska rådets formella ståndpunkter, som fastställs i relevanta slutsatser.

Detta program har tillkommit i nära samråd med kommissionen och kompletterar dess årliga politiska strategi. Det kommer att ligga till grund för rådets tre närmaste årsprogram. Europaparlamentet har också informerats om programmets syften och innehåll.

Programmet läggs fram i tre huvudavsnitt. Det första är ägnat åt unionens framväxande konstitutionella, geografiska och finansiella form samt målsättningar som skall leda till en verklig övergång under denna tid av förändring. I det andra anges prioriteringarna för modernisering av politiken och utvecklingen på huvudområdena för unionens inre verksamhet. I det tredje beskrivs hur unionen kommer att förhålla sig till omvärlden i linje med sina värderingar, sitt ansvar och sina intressen.

o
o o

¹ Irland, Nederländerna, Luxemburg, Förenade kungariket, Österrike och Finland.

DEN FRAMTIDA UNIONENS FORM

1. Före programperiodens utgång kommer den största utvidgningen någonsin att ha blivit en daglig verklighet. Ett nytt konstitutionellt fördrag med betydande förändringar i unionens institutionella ramverk kommer att ha godkänts. Dessutom kommer unionen att ha fått den finansiella strukturen på plats för sina verksamheter som sträcker sig in i seklets andra årtionde.

Det nya konstitutionella ramverket

Att fullfölja processen

2. Efter undertecknandet av det nya konstitutionella fördraget så snart som möjligt efter den 1 maj 2004 blir det viktigaste för alla 25 medlemsstaterna att utan dröjsmål inleda ratificeringsförfaranden och fullfölja dem så skyndsamt som möjligt, så att det nya fördraget kan träda i kraft senast i början av 2006. Unionens institutioner kommer att följa framstegen mot detta mål.

Att förbereda tillämpningen av det nya fördraget

3. Detta nya fördrag kartlägger unionens institutionella överenskommelser och arbetsmetoder genom att inom en konstitution samla nya aktörer, omorganiserade institutioner, nya instrument och förenklade förfaranden. Att få till stånd en sömlös övergång till de nya arrangemangen blir ett kraftprov. Alla institutioner kommer att använda tiden mellan undertecknandet och början av 2006 till att intensivt förbereda de kommande förändringarna så att de kan genomföras smidigt och effektivt så snart fördraget träder i kraft. Rådet kommer också att fortlöpande sträva efter bättre arbetsmetoder och bygga vidare på de rekommendationer som man enades om i Helsingfors och Sevilla, liksom på uppförandekoden som överenskoms 2003.

Det nya geografiska ramverket

Verklig integration av den nya medlemsstaterna

4. Att göra utvidgningen till en framgång förblir den högst prioriterade frågan under kommande år. Detta skall uppnås genom att de nya medlemsstaterna helt och fullt integreras i unionen i en anda av gemenskapssolidaritet och på ett sådant sätt att anslutningen blir en fungerande realitet i fråga om både rättigheter och skyldigheter. Kommissionen kommer att med hjälp av alla tillgängliga mekanismer följa hur de nya medlemsstaterna genomför gemenskapens regelverk.

5. Unionen kommer också i fortsättningen att bidra till uppbyggandet av nödvändig administrativ kapacitet i de nya medlemsstaterna. Samtidigt kommer befintliga program på alla politikområden att utvidgas till dessa. Åtgärder kommer att vidtas för att integrera de nya medlemsstaterna i Lissabonstrategin, Schengenregelverket, den samordnade ekonomiska politiken och stabilitets- och tillväxtpakten så snart som möjligt och från fall till fall i eurozonen.

6. I fråga om Cypern kommer unionen även i fortsättningen att i enlighet med Europeiska rådets slutsatser markera sin beredvillighet att bidra till en uppgörelse i linje med sina grundläggande principer och i överensstämmelse med säkerhetsrådets resolutioner i frågan, och att stödja FN:s generalsekreterare i hans medlingsuppdrag. Unionen kommer att verka för att alla parter skall arbeta för en heltäckande överenskommelse på denna grund, vilket skulle möjliggöra anslutning av ett enat Cypern den 1 maj 2004.

Bulgarien och Rumänien

7. Unionen stöder dessa båda länders strävan att avsluta förhandlingarna 2004 med sikte på att välkomna dem som medlemmar 2007 och kommer att fortsätta med ett målinriktat föranslutningsstöd. Uppfyllande av kriterierna för unionsmedlemskap kommer att utgöra en grundförutsättning, under 2005 och 2006 planeras noggrann övervakning av att regelverket genomförs i praktiken och upprätthålls korrekt.

Turkiet

8. I överensstämmelse med Europeiska rådets slutsatser och på grundval av en rapport och en rekommendation från kommissionen kommer Europeiska rådet i december 2004 att avgöra om Turkiet uppfyller de politiska Köpenhamnskriterierna; i så fall inleds anslutningsförhandlingar utan dröjsmål. Unionen kommer att uppmuntra Turkiet till fortsatta reformer för att uppfylla dessa kriterier och kommer att stödja detta genom föranslutningsstöd.

Kroatien

9. Kroatien har redan lämnat in sin ansökan om medlemskap i unionen. Kommissionens yttrande om ansökan kommer att lämnas under första halvåret 2004, varefter Europeiska rådet kommer att fastställa de följande stegen med ledning av detta yttrande.

Det nya finansiella ramverket

Budgetplan från 2007 och framåt: en mångfasetterad förhandling

10. Unionens nuvarande budgetplan löper ut vid utgången av 2006. Förhandlingar om nästa budgetplan, tillsammans med en översyn av berörda politikområden, kommer att äga rum under den period som det nuvarande flerårsprogrammet omfattar. Förhandlingarnas komplexitet och behovet av att enas om den nya finansieringsramen i god tid för att möjliggöra ordentlig planering och programmering av unionens politik kräver ett stramt tidsschema. Efter diskussion om kommissionens meddelande räknar man med att kommissionen, med ledamöter från de nya medlemsstaterna, skall redovisa hela sitt paket med finansierings- och lagstiftningsförslag senast i början av juli 2004. Rådet arbetar för att beslut om möjligt skall kunna nås vid Europeiska rådet i december 2004 om principer och riktlinjer som syftar till att senast vid Europeiska rådet i juni 2005 nå en politisk överenskommelse så att både själva ramverket och den detaljerade lagstiftning som reglerar dess genomförande slutgiltigt kan antas före det årets utgång. Därmed kan förberedande arbete på gemenskapens nya program ske under 2006, så att de kan börja genomföras när den nya budgetplanen träder i kraft. Detta innebär även att budgetförfarandet för 2007 kan genomföras med klarhet och säkerhet.

NÅGRA NYCKELDATUM

Juni 2004	• Europeiska rådets beslut om de följande stegen med avseende på Kroatien
Slutet av 2004	• Eventuellt avslutade anslutningsförhandlingar med Bulgarien och Rumänien
	• Beslut om huruvida Turkiet uppfyller kriterierna för att inleda anslutningsförhandlingar
	• Eventuella riktlinjer och principer för att kunna arbeta vidare med den nya budgetplanen
Juni 2005	• Politisk överenskommelse om det nya budgetplanpaketet
Slutet av 2005	• Slutligt godkännande av den nya budgetplanen och detaljlagstiftning om dess genomförande
Början av 2006	• Det nya konstitutionella fördraget träder i kraft

Ett område med tillväxt och välstånd

Lissabonstrategin: en halvtidsöversyn

11. Unionen kommer målmedvetet att fortsätta den övergripande strategin för att göra Europa till världens mest konkurrenskraftiga och dynamiska kunskapsbaserade ekonomi med hållbar tillväxt och jobb samt större ekonomisk och social sammanhållning, med vederbörlig hänsyn till miljön. Europeiska rådet kommer att ge mervärde vid sina årliga vårmöten genom att inrikta sig på det politiska budskapet och på att fatta konkreta beslut på nyckelområden. Perioden 2004–2006 kommer att präglas av fortsatta satsningar på att förbättra både strategins funktionssätt och vid behov det politiska innehållet. År 2005 markerar halvtid i strategins tidsplan, och vårmötet det året är ett lämpligt tillfälle till en mer omfattande utvärdering av uppnådda framsteg.

12. En integrerad strategi för konkurrenskraft kommer att fullföljas. Den skall borga för att program utformas och genomförs på ett sätt som konsekvent bidrar till ökad konkurrenskraft.

13. Systematiska samråd med berörda parter och en utförlig bedömning av ekonomiska, sociala, miljömässiga och reglerande konsekvenser av unionens alla viktigare lagstiftningsförslag kommer att fortsätta, så som föreskrivs i det interinstitutionella avtalet om bättre lagstiftning.

Att nå målen: driva Lissabonstrategins huvudlinjer vidare

14. Med förbehåll för eventuella policyjusteringar efter översynen skall unionens agerande under perioden 2004–2006 syfta till att

- öka tillväxten,
- skapa ett större och bättre fungerande ekonomiskt område,
- skapa fler och bättre jobb samt modernisera den europeiska sociala välfärdsmodellen,
- främja en kunskapsbaserad ekonomi och ett kunskapsbaserat samhälle, bl.a. genom utbildning,
- verka för hållbar utveckling och frikoppla tillväxt från miljöskada.

Öka tillväxten

15. Sund stabilitetsinriktad makroekonomisk politik byggd på hållbara offentliga finanser skall också i fortsättningen utgöra det väsentliga underlaget för Europas ekonomier, särskilt med tanke på den demografiska utvecklingen. Budgetkonsolideringsprocessen kommer att fortsätta i enlighet med stabilitets- och tillväxtpakten. En lång rad allmänna riktlinjer för den ekonomiska politiken antogs 2003 för den följande treårsperioden; huvudvikten 2004 och 2005 ligger på att genomföra strategin och politiken samt på att få de nya medlemsstaterna ordentligt integrerade i processen. En rad nya riktlinjer kommer att utarbetas och antas 2006.

16. Inom Lissabonstrategins allmänna ram och i linje med Europeiska rådets beslut kommer det europeiska tillväxtinitiativet att genomföras fullt ut och följas upp.

17. Ett väsentligt villkor för ökad jobbskapande tillväxt är att skapa ett klimat där affärs- och näringslivet i allmänhet, och entreprenörskap och nyskapande i synnerhet, kan blomstra. Lämpliga instrument på europeisk nivå finns eller kommer inom kort att finnas tillgängliga, och prioriteringen under nästa tre år kommer att vara faktiskt genomförande. Fortsatta satsningar kommer att göras på att minska den administrativa bördan på företagen.

Ett större och bättre fungerande ekonomiskt område

18. En dynamisk och väl fungerande inre marknad är en avgörande förutsättning för tillväxt, produktivitet och konkurrenskraft. Unionens arbete på detta område 2004–2006 skall inriktas på att

- fullborda den inre marknaden i linje med prioriteringarna i kommissionens strategi 2003–2006 för den inre marknaden. Dessa består bland annat i att anta och/eller genomföra lagstiftning om liberalisering och övervakning av energi- och telemarknaderna samt om liberalisering av järnvägs-, hamntjänst- och flygsektorerna, liksom på upphandlingsområdet. Handlingsplanen för finansiella tjänster måste bli färdig i tid så att de integrerade finansmarknaderna hinner bli verklighet till 2005.
- utveckla och ta i bruk ytterligare medel för att stärka den inre marknaden, genom bättre genomförande, faktiskt införlivande i rätt tid, en mer offensiv konkurrenspolitik och fullföljd reform av systemet för statligt stöd,
- fullborda den inre marknaden inom tjänstesektorn. På grundval av kommissionens tjänstestrategi och åtföljande förslag kommer det att göras en beslutsam satsning på att avlägsna kvarvarande hinder för tillhandahållande av tjänster över gränserna, varvid medlemsstaterna skall öka sina egna ansträngningar för att montera ned sådana barriärer på områden med nationell behörighet.
- få till stånd en sammankoppling av unionens regioner – också i de nya medlemsstaterna – med avseende på transportlänkar, telekommunikation och energiförsörjning. Arbetet med lagförslagen för transeuropeiska nät i ett utvidgat Europa kommer att drivas vidare 2004.
- fortsätta strävan att ta itu med skadliga skatteåtgärder och undanröja hinder för den inre marknaden skapade av skattesystemet,
- vidta åtgärder för bättre konsumentskydd, och bland annat genomföra strategin 2002–2006 för konsumentskydd.

Skapa fler och bättre jobb samt modernisera den europeiska sociala modellen

19. Europeiska sysselsättningsstrategin fortsätter att vägleda arbetet med att uppfylla åtagandena från Lissabon om full sysselsättning, bättre arbets kvalitet och arbetsmarknadsreformer. Rapporten från den europeiska specialgruppen för sysselsättningen till kommissionen kommer att ge Europeiska rådet på våren 2004 möjlighet att ytterligare driva på denna strategi. En lång rad sysselsättningsriktlinjer antogs 2003, och huvudvikten 2004 och 2005 kommer att ligga på genomförandet av strategin och integrering av de nya medlemsstaterna i processen. En reviderad uppsättning riktlinjer kommer att utarbetas och antas 2006.

20. Unionen kommer att arbeta vidare på att fullfölja den socialpolitiska agendan för modernisering och förbättring av den europeiska sociala modellen. Särskild uppmärksamhet kommer att ägnas åt kampen mot social utslagning och fattigdom. Medlemsstaterna kommer att fortsätta med sina strävanden att modernisera sina system för socialt skydd i avsikt att garantera deras tillräcklighet och långsiktiga hållbarhet, samt fortsätta med reformerna av pensions- och sjukvårdssystemen. Resultaten av den nuvarande socialpolitiska agendan kommer att ligga till grund för ett nytt handlingsprogram från och med 2006.

21. För att uppnå gott hälsoskydd för sina medborgare kommer unionen att verka för ett mer konsekvent inlemmande av hälsofrågor vid fastställandet och genomförandet av sina program och verksamheter. Att förverkliga handlingsprogrammet för hälsofrågor 2003–2008 får hög prioritet i detta sammanhang.

Uppamma en kunskapsbaserad ekonomi

22. Ökade investeringar inom forskning och innovation, utbildning, yrkesutbildning och färdigheter kommer att skapa nya möjligheter till tillväxt, företagande och nya jobb samt även främja social sammanhållning. De överenskomna politikåtgärderna, syftena och målsättningarna måste omsättas i handling under perioden 2004–2006. Däri ingår att

Forskning och innovation

- arbeta vidare för att skapa ett europeiskt område för forskning och innovation, med fullt utnyttjande av sjätte ramprogrammet för forskning och utveckling samt godkännande av det sjunde ramprogrammet i god tid före utgången av 2006; genomföra handlingsplanen om sätt att öka investeringarna i FoTU upp mot 3 % av BNP till årtiondets slut (varav två tredjedelar bör komma från den privata sektorn), samt stimulera europeiskt samarbete i grund- och strategiforskning,
- förverkliga handlingsplanen *e-Europa 2005* samt stimulera utvecklingen av 3G-, bredbands- och digital-tv-marknaderna,

- ytterligare främja avancerad teknik och spets teknologi, bland annat genom handlingsplanen för bioteknik och för miljöteknik samt EG/ESA:s gemensamma rymdstrategi,
- föra satellitnavigeringsprogrammet Galileo genom utvecklings- och fram till utnyttjandefasen.
Utbildning, yrkesutbildning och färdigheter
- Medlemsstaterna genomför den långsiktiga strategin avseende utbildningssystemens syfte, med tonvikt på basfärdigheter, livslångt lärande, rörlighet, utveckling av grundläggande datakunskaper samt säkerställande av höga normer och effektivt resursutnyttjande.
- Samarbetet stärks i fråga om yrkesutbildning, studerandes rörlighet, kulturella aspekter på utbildning, ungdomsutbyte och volontärverksamhet.
- Antagande av nästa generation europeiska program på utbildnings-, kultur- och ungdomsområdena samt genomförande av det europeiska området för högre utbildning.

Att främja hållbar utveckling

23. Unionens strategi för hållbar utveckling kommer att ses över 2004 inför halvtidsöversynen av Lissabonstrategin, med tonvikt på att nå enhetlighet mellan unionens alla områden för inre politik samt överensstämmelse mellan dessa och unionens yttre åtaganden. Bland nyckelsektorerna för ökad hållbarhet märks följande:

- Transport, där syftena på medellång sikt är tre: frikoppling av transporttillväxtens miljöpåverkan från BNP-tillväxten, omfördelad användning av olika transportmedel och ökad säkerhet. Åtgärder kommer att vidtas med anledning av förslagen om infrastrukturavgifter och om vidareutveckling av järnvägsmarknaden.
- Sjösäkerhet och förhindrande av förorening, med utveckling av de initiativ som rådet nyligen antagit genom gemenskapslagstiftning och en aktiv roll i internationella forum samt nära samarbete med grannländer.
- Energi, där unionen kommer att gå vidare med att verkligen genomföra befintliga åtgärder med sikte på bättre styrning av energiefterfrågan, energieffektivitet och användning av förnybar energi så att utsläppen av växthusgaser kan minska och försörjningstryggheten stärkas. Faktisk tillämpning av det fleråriga programmet *Intelligent energi för Europa* (2003–2006) spelar en viktig roll.

- Produktpolitik, där en helhetssyn kommer att utvecklas, med sikte på att frikoppla resursanvändning och avfallsgenerering från ekonomisk tillväxt och att minska miljöpåverkan från produkter under hela deras livscykel.

Miljöskydd

24. Arbetet under 2004–2006 kommer till stor del att styras av gemenskapens sjätte miljöhandlingsprogram (2002–2012). Detta kommer att bli föremål för en halvtidsöversyn 2006. De tematiska strategierna kommer att granskas med sikte på att vidareutveckla referens- och lagstiftningsramarna på nyckelområden.

25. Att bekämpa klimatförändringar förblir en huvuduppgift för unionen. Den kommer att fullfölja sina åtaganden enligt Kyotoavtalet och sträva efter ett ramverk för internationellt agerande efter 2012. Systemet för handel med utsläpp kommer att tas i bruk, och högre energieffektivitet och ökad användning av förnybara energikällor kommer att främjas och hänsyn tas till hur miljöteknik bättre kan stimuleras samt användas i större omfattning och snabbare. Ytterligare åtgärder skall ge kontroll över användningen av kemikalier och pesticider, skydda yt- och grundvatten, förbättra badvattenkvaliteten, minska och hantera avfallet bättre, förbättra kontrollen av luftkvaliteten, minska bullret och hejda nedgången i biologisk mångfald till 2010. Att uppnå Göteborgsmålet och genomföra Natura 2000-nätet förblir en prioritet för unionen.

26. Hållbar utveckling i Europa och resten av världen är starkt ömsesidigt beroende. Unionen kommer även i fortsättningen att ha en ledande roll för att föra internationella processer vidare, särskilt genom att genomföra sina åtaganden från toppmötet i Johannesburg om hållbar utveckling.

Modernisering av politiken på vissa områden

Jordbruk

27. Sedan den pågående omgången GJP-reformer med framgång avslutats i juni 2003 kommer arbetet under åren framöver att inriktas på hantering av övergången till de nya politiska riktlinjerna, på landsbygdsutvecklingspolitiken, på reformen av specifika gemensamma marknadsorganisationer för t.ex. socker, bomull, olivolja och tobak samt på smidig integrering av de nya medlemsstaterna i GJP. Att bemöta konsumenters farhågor om bland annat livsmedelssäkerhet, livsmedelskvalitet, djurskydd och samexistens mellan genetiskt modifierade och konventionella grödor kommer att stå högt på dagordningen.

Fiske

28. Den gemensamma fiskeripolitiken kommer att koncentreras på tillämpningen av de nya politiska riktlinjerna med inriktning på hållbart fiske, sunda ekonomiska, sociala och miljömässiga villkor samt regional utveckling med deltagande från berörda parter. Återhämtningsplaner kommer att fastställas för utfiskade bestånd, och arbetet fortsätter mot enhetlighet i kontroll, verkställighet och inspektioner. Andra större frågor blir att fastställa en ny fiskeripolitik för Medelhavet, att inrätta en gemensam inspektionsstruktur och att förbättra den vetenskapliga rådgivningen inför beslut om resursernas förvaltning.

Ett område med frihet, säkerhet och rättvisa

Att genomföra dagordningen från Tammerfors

29. Unionen skall med framgång förverkliga Tammerforsprogrammet och siktar på att före tidsfristens utgång i maj 2004 anta de lagstiftningsåtgärder som krävs i Amsterdamfördraget.

30. En beslutsam politik för att bekämpa olaglig invandring och människohandel kommer att kräva starkare samarbete med tredje land, särskilt genom återtagandeavtal. Beslut kommer att fattas om inrättande av en återvändandefond. Förvaltningen av de yttre gränserna kommer att få högre prioritet i kampen mot illegal invandring och gränsöverskridande organiserad brottslighet. Begreppet integrerat system för förvaltning av unionens yttre gränser kommer att ytterligare utvecklas. I enlighet med Europeiska rådets slutsatser kommer rådet att fortsätta genomgången av behoven av gemenskapens finansiella medel och mekanismer för ansvarsfördelning.

31. Unionen fortsätter att utarbeta en utförlig politik för integration av lagligen bosatta invandrare med sikte på att bevilja dem rättigheter och skyldigheter jämförbara med EU-medborgarnas. Till att börja med kommer arbetet med lagstiftningsförslagen från Tammerforsprogrammet att slutföras.

32. På området asyl planeras en snabb slutbehandling av de båda direktiven om villkoren för att omfattas av flyktingstatus och förfaranden för att bevilja/återkalla flyktingstatus. Arbeta kommer att bedrivas på att få till stånd inresa till unionen i mera ordnade och kontrollerade former för personer i behov av internationellt skydd samt på att utreda hur skyddsresurserna i ursprungsregionerna kan ökas.

33. Unionen arbetar vidare på att förebygga och bekämpa brottslighet, med genomförande av rambeslutet om olaglig narkotikahandel. Den stärker också sin kamp mot terrorism och kommer att vidta ytterligare åtgärder mot dess finansiering.

Uppföljning av Tammerfors

34. Vid Europeiska rådet i juni 2004 kommer unionen att påbörja en utvärdering av vad som uppnåtts genom Tammerforsprogrammet, med sikte på att inleda en vidareutveckling av sin politik på området rättsliga och inrikes frågor. Bland de stora uppgifter man står inför märks särskilt följande:

- Fullständigt införande av det gemensamma integrerade systemet för förvaltning av de yttre gränserna. Detta innefattar upprättandet av ett gemensamt europeiskt asylsystem som kan ge fungerande internationellt skydd. Ytterligare åtgärder kommer att vidtas för bättre hantering av migrationsflöden. Utarbetandet av ett informationssystem för viseringar intar också en framträdande plats, och Schengens informationssystem II kommer att vara i funktion senast år 2006.
- En starkare operativ inriktning i samarbetet för brottsbekämpning och upptrappning av kampen mot allvarliga brott och terrorism. Det närmare polis-, domstols- och tullsamarbetet kommer att innefatta en ny handlingsplan mot narkotika för perioden 2005–2009 samt en översyn 2005 av strategin för kamp mot organiserad brottslighet.
- Bättre tillgång till rättslig prövning för unionsmedborgare, genom ett vidgat system för ömsesidigt erkännande och verkställighet samt utveckling av andra åtgärder som följer av ömsesidigt erkännande.

35. En fortsatt integrering av dagordningen för rättsliga och inrikes frågor i unionens yttre politik och en fördjupning av denna process kommer att förbli ett huvuddrag i programmet för perioden från 2004.

NÅGRA NYCKELDATUM

2004	• Översyn av EU:s strategi för hållbar utveckling• Fullföljande av Tammerforsprogrammet• Utvärdering av Tammerforsprogrammet och igångsättande av ett ytterligare program med RIF-åtgärder
2005	• Halvtidsöversyn av Lissabonstrategin• Antagande av en ny socialpolitisk agenda• Inledande av en ny handlingsplan mot narkotika• Översyn av strategin mot organiserad brottslighet
2006	• Antagande av gemenskapens sjunde ramprogram för forskning och utveckling• Halvtidsöversyn av gemenskapens sjätte handlingsprogram för miljön• Antagande av de nya treåriga allmänna riktlinjerna för den ekonomiska politiken• Halvtidsöversyn av sysselsättningsstrategin och fastställande av de nya treåriga sysselsättningsriktlinjerna

UNIONEN SOM AKTÖR PÅ VÄRLDSSCENEN

36. Unionen är en aktör på världsscenen i kraft av sin storlek, befolkning och ekonomiska styrka. Som en gemenskap med samstämmiga värderingar har den goda förutsättningar att spela en ansvarsfull roll internationellt. Den har ett särskilt starkt utvecklingsperspektiv och svarar för mer än hälften av världens samlade utvecklingsbistånd. Hela skalan av dess instrument för yttre förbindelser – diplomatiska åtgärder genom den gemensamma utrikes- och säkerhetspolitiken, resurser för konfliktförebyggande samt hantering av civila och militära kriser inom den europeiska säkerhets- och försvarspolitik, utvecklingssamarbete och bistånd samt extern handelspolitik – gör att den kan ha en integrerad syn på problem som det internationella samfundet ställs inför.

Att genomföra den europeiska säkerhetsstrategin

37. Europeiska rådet antar en ny europeisk säkerhetsstrategi samtidigt med flerårsprogrammet. Att omsätta denna nya strategi i praktiken blir en huvudprioritering för unionen.

38. I säkerhetsstrategin understryks unionens behov av att bli mer aktiv, mer sammanhållen och mer handlingskraftig. De institutionella arrangemangen i det nya fördraget kommer att främja det målet. Andra mått och steg på en rad områden kommer också att vidtas under detta programs löptid, däribland vidareutveckling av konfliktförebyggande samt militär och civil krishantering som ett led i den europeiska säkerhets- och försvarspolitik.

39. Fungerande multilateralism och ett starkt nät av bilaterala förbindelser stärker varandra. Unionen kommer att både multilateralt och bilateralt eftersträva ökat genomslag som aktör på världsscenen. Den kommer att vidareutveckla sina band med regionala organisationer och viktiga bilaterala partner. Traditionella förbindelser kommer att fördjupas, särskilt med de strategiska partner som anges i säkerhetsstrategin.

40. I säkerhetsstrategin anges tre strategiska mål för unionen:

- Att bygga upp säkerhet i vårt grannskap
- En internationell ordning som bygger på fungerande multilateralism
- Att bemöta hoten

Att bygga upp säkerhet i vårt grannskap

41. Unionen kommer att utforma politiken på en rad områden mot sina grannar i öster och söder utifrån gemensamma värderingar och som hjälp inför gemensamma utmaningar. Den nordliga dimensionen kommer också att utvecklas, och en tredje handlingsplan för denna skall utformas och färdigställas 2006.

42. Unionen kommer fortfarande att vara starkt engagerad i regionen Västra Balkan. Stöd för reformer förblir högt prioriterat som ett led i uppfyllandet av den gemensamma målsättningen att integrera regionen i europeiska strukturer, på grundval av fullständig efterlevnad av Köpenhamnskriterierna och internationella åtaganden. Stabiliserings- och associeringsprocessen, som kommer att kontinuerligt byggas ut med inslag som inspireras av utvidgningsprocessen, blir den övergripande ramen för de västra Balkanländernas europeiska väg. Strävandena att ingå stabiliserings- och associeringsavtal med de länder som ännu inte har något sådant kommer att fortsätta.

43. En ny grannskapspolitik kommer att utvecklas, där kommissionen från 2004 lägger fram förslag till handlingsplaner för alla berörda länder och börjar genomföra grannskapsprogram som förberedelse för det föreslagna nya närhetsinstrumentet.

- *Östeuropa*: Förbindelserna med "de nya grannarna" i Östeuropa – Ukraina, Moldavien, Vitryssland – kommer att utvecklas på grundval av politiska och ekonomiska kriterier som är specifika för varje land.

- *Medelhavsregionen*: Utöver fördjupningen av Barcelonaprocessen kommer en rad nya bilaterala och subregionala handlingsplaner att dras upp med inriktning på reformsatsningar, gott styre och mänskliga rättigheter. Tioårsminnet av Barcelonaprocessen 2005 blir ett tillfälle att inventera vad som åstadkommit och sätta upp nya mål.

44. En lösning på den arabisk–israeliska konflikten förblir en strategisk prioritering för Europa. Detta innefattar ett förverkligande av färdplanen och ett stärkande av kvartettens samarbete, särskilt med den avgörande tidsgränsen 2005 för inrättandet av en demokratisk och funktionsduglig palestinsk stat.

45. Unionen kommer att överväga en lämplig uppföljning av kommissionens och den höge representantens rapport om förbindelserna med arabvärlden.

46. Unionen kommer att fortsätta att bidra till den politiska och ekonomiska återuppbyggnaden av Irak, som är av avgörande betydelse för Mellanösternregionen som helhet, i överensstämmelse med resolutionerna från FN:s säkerhetsråd.

En internationell ordning som bygger på fungerande multilateralism

47. Unionen har tagit ställning för att göra fungerande multilateralism till ett centralt inslag i sina relationer med omvärlden, med ett starkt FN i centrum. Ett grundläggande mål för unionen blir att fortsätta att stärka mekanismer för att utveckla en enig, konsekvent och synlig politik i FN. Stödet för FN:s roll i upprätthållandet av internationell fred och säkerhet kommer att ökas och innefatta samarbete med FN för konfliktförebyggande och krishantering. Unionen skall sträva efter att ta på sig en ledarroll för att tillmötesgå de alltmer enträgna kraven på reform av Förenta nationerna.

48. Unionen kommer att göra sin politik för mänskliga rättigheter alltmer sammanhängande och konsekvent. I sina insatser för att upprätthålla och utveckla folkrätten kommer unionen även i fortsättningen att ha främjande och skydd av mänskliga rättigheter som ett prioriterat mål för sin utrikes- och säkerhetspolitik, både i multilaterala organ och forum och i bilaterala kontakter med tredjeländer. Unionen kommer också att fortsätta att arbeta för största möjliga uppslutning bakom Internationella brottmålsdomstolens stadga.

49. Samarbetet med OSSE och Europarådet kommer att aktivt fortsättas, särskilt på områdena konfliktförebyggande och krishantering, stöd för demokratisering, rättsstatsprincipen och mänskliga rättigheter.

50. Unionen kommer att praktiskt genomföra de överenskomna permanenta arrangemangen för samarbete mellan EU och Nato som ramen för det strategiska partnerskapet i krishantering.

51. Unionen fortsätter att verka aktivt och konstruktivt för ett framgångsrikt fullföljande och genomförande av "utvecklingsagendan från Doha", mot bakgrund av de slutsatser som kan dras efter helhetsbedömningen av Cancúnkonferensen. Unionens grundläggande målsättning i denna process förblir främjande av en ytterligare multilateral handelsliberalisering och en förstärkning av WTO:s regelstyrda system, förbättrad integration och verkligt deltagande från utvecklingsländerna i det multilaterala handelssystemet samt främjande av hållbar utveckling.

Att bemöta hoten

52. I säkerhetsstrategin beskrivs det mångsidiga upplägg och den uppsättning av instrument som krävs för att komma till rätta med aktuella hot. Unionen har en sådan uppsättning instrument – politiska, ekonomiska, handels- och utvecklingsrelaterade, civila, militära – till sitt förfogande; utmaningen framöver blir att vidareutveckla dessa instrument och använda dem på ett verkningsfullt sätt. Medlemsstaterna behöver också ytterligare förbättra sin kapacitet, både militärt och civilt, att säkerställa att unionen har de resurser som behövs för snabb insats i alla slags operationer för krishantering.

53. Unionen skall fortsätta kampen mot terrorism genom full användning av sina interna och externa instrument. Den kommer att överväga hur tredjeländer agerar på detta område när den vidareutvecklar förbindelserna med dessa länder.

54. Unionen kommer att utarbeta och genomföra sin strategi- och handlingsplan för icke-spridning av massförstörelsevapen, med syftet att hindra, sätta stopp för och om möjligt avveckla spridningen av sådana vapen och deras bärare.

Uppföljning av utvecklingsåtaganden

55. Att uppnå millennieutvecklingsmålen senast år 2015 är en av de största utmaningar som Förenta nationerna och det internationella samfundet står inför. Unionen kommer att arbeta tillsammans med bundsförvanter för att uppnå dessa mål och genomföra de specifika åtagandena från Monterrey och Johannesburg. En utvärdering skall företas av framstegen med uppfyllande av millenniemålen och andra åtaganden.

56. Strävandena fortsätter att till fullo göra verklighet av den gemensamma förklaringen om EG:s utvecklingspolitik från november 2000. Förtur ges åt att uppnå förbättringar i stödets genomslag, enhetlighet, samordning och komplementaritet, med sikte på förstahandsmålet som är minskad fattigdom, och samtidigt kamp mot sjukdomar som hiv/aids, tuberkulos och malaria. Denna prioritering bör avspeglas i den halvtidsöversyn av landstrategier som skall göras under denna tid. Budgethantering och resursallokering kommer att särskilt uppmärksammas. En översyn av balansen hos EU:s externa stöd kommer att företas. Den gemensamma förklaringen kan komma att ses över under perioden 2004–2006.

57. Det skall övervägas om förhandlingar skall inledas 2004–2005 om ändringar i Cotonouavtalet, samtidigt som diskussioner om eventuell budgetering av Europeiska utvecklingsfonden fortsätter. Förhandlingarna om avtalen om ekonomiskt partnerskap (EPA) kommer att påskyndas så att de blir klara senast 2007.

NÅGRA NYCKELDATUM

2004	• Handlingsplaner för länder som berörs av initiativet Ett vidare Europa• Stabiliserings- och associeringsavtal samt europeiska partnerskap ingås med Balkanländerna• Halvtidsöversyn av landstrategier• Inrättande av organet för utveckling av försvarsresurser, forskning, anskaffning och försvarsmateriel
2005	• Utvärdering av Barcelonaprocessen• Eventuell översyn av den gemensamma förklaringen om EG:s utvecklingspolitik
2006	• Färdigställande av den tredje handlingsplanen för den nordliga dimensionen• Tidsfrist för att uppnå ett offentligt utvecklingsbistånd på 0,39 % av BNI